

Naisten itsetunnon tukeminen rauhantyötä

Nobelin rauhanpalkinnon saaja oli yllätys. Bangladeshilaisen Muhammad Yunusin työtä ei ymmärretä rauhantyöksi.

Yunusin professorilta Yhdysvalloissa saamansa idea, lainata köyhille ja erityisesti naisille, on vallankumouksellinen. Uusia, etenkin yhteisön kehitykseen liittyviä ideoita syntyy harvoin. Grameen Bankin asiakkaista 97% on naisia, ja takaisinmaksu 95%. Aviomiehet ovat olleet aluksi vihaisia. Mutta naisille, köyhimmistä köyhimmille, lainaamisessa on jotain mielenkiintoista.

”Kun mies saan lainan, hän käyttää sen omiin tarkoituksiinsa, mutta nainen sen sijaan hyödyntää sen koko perheen parhaaksi”, kommentoidaan Yunusin artikkeleissa. Erään tansanialaisen sahan raportti (1980-luvulta) kertoo naisten hoitaneen sahan käytön ja huollon, ”miesten istuessa kylässä harrastuksineen”.

Naisen vaikutusmahdollisuuksien esiinmurtautumisessa piilee koko yhteisön kehityksen alku. Jos kehityksestä lisäksi seuraa terveen itsetunnon synty ja katkeruuden väheneminen - myös yhteisön miespuolisten jäsenten keskuudessa - silloin rauhantyö on löytänyt mitä optimaalisimman työkalun.

Miehen maailmankuvan tervehtymiselle tuskin löytyy toista niin tehokasta lähtölaukausta kuin se, että hän huomaa, ja myöntää vaimonsa olevan, edes joskus, asiainhoidossa itseään parempi. Talebanilaisessa yhteisössä tämä myötyminen olisi tarun loppu.

Sadan euron lainan saadessaan myös naisen terve itsetunto on palautettu, hänen lukuisat, miehisistä poikkeavat lahjansa heräävät, aste asteelta koko yhteisön hyväksi. Yksi naisen tärkeimmistä lahjoista on hänen sallivuutensa. Mies pitää kiinni traditioista, kuten juuri talebanit. Sallivuus on kaiken kehityksen ja luovuuden kehto. Lisääntyvän sallivuuden myötä myös katkeruuden synnyttämä anarkismi lientyy.

Jos jatkaisimme naisen rohkaisun myötä tapahtuvan kehityksen tarkastelua, voisimme ottaa esiin vaikkapa hänen poikkeavat näkökulmansa, herkät havaintonsa, intuiotensa, sosiaalisuutensa ja empaattisuutensa. Nämä ovat samoja elementtejä, jotka vapautuivat Euroopassa 1000-luvulta lähtien, vuosisataisen pimeän kauden näin päättyessä - ja tieteellisenkin ajattelun uudelleen syntyessä.

Grameen bankin idea on levinnyt jo lukuisiin kehitysmaihiin ja voimme odottaa uuden aikakauden alkua. Naisen rohkaistumisen myötä muuttukoon myös mies.

Päiviö Latvus
dipl. ins.
Espoo